

Systematische schending van fundamentele EU-rechten in de Nederlandse toeslagenaffaire en het falen van effectief rechtsherstel

1. Indiener

Naam: Dennis Gür

Nationaliteit: Nederlands

Hoedanigheid: EU Legal Analyst

2. Kern van de klacht

Deze klacht betreft structurele en systematische schendingen van fundamentele rechten door de Nederlandse staat in het kader van de toeslagenaffaire.

Gedurende meerdere jaren zijn burgers op grote schaal, zonder individuele beoordeling, aangemerkt als fraudeur, met verstreckende financiële en sociale gevolgen.

Dit betreft geen incidentele bestuurlijke fout, maar een structureel mechanisme dat onverenigbaar is met het Unierecht.

3. Feitelijke achtergrond

- Burgers werden op basis van risicoprofielen en dataverwerking als fraudeur aangemerkt
- Volledige toeslagen werden teruggevorderd, ook bij minimale of administratieve fouten
- Individuele beoordeling ontbrak
- Hoer en wederhoer werd structureel genegeerd
- Rechtsbescherming was feitelijk ineffectief¹

Gevolgen:

- financiële ondergang

- verlies van woningen
- psychische schade
- ontwrichting van gezinnen¹

3.1 Gedwongen verblijf in het buitenland

Uit onderzoek en overheidsrapportages blijkt:

- circa **900 gedupeerden** hebben Nederland verlaten onder druk van schulden, beslaglegging, verlies van woning en angst voor overheidsinstanties²
- circa **950 erkende gedupeerde ouders verblijven in het buitenland**³

Onderscheid:

- “gevlucht” → ±900
- “in het buitenland verblijvend” → ±950

Niet iedere ouder is aantoonbaar gevlucht, maar er bestaat een significante overlap.

Deze groep betreft de zwaarst getroffen categorie slachtoffers.

4. Schending van EU-recht

4.1 Handvest van de grondrechten van de Europese Unie

Artikel 41 – Behoorlijk bestuur

- geen individuele beoordeling
- geen zorgvuldige besluitvorming
- geen adequate motivering

Artikel 47 – Doeltreffende voorziening in rechte

- geen effectieve toegang tot rechtsmiddelen
- langdurige procedures
- geen tijdig en volledig herstel

4.2 Proportionaliteitsbeginsel

Op grond van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie:

- geringe fouten leiden tot volledige terugvordering
- geen differentiatie naar ernst of intentie
- gevolgen waren disproportioneel

4.3 Schending van gegevensbeschermingsrecht

Algemene verordening gegevensbescherming

Artikel 5

- gebrek aan transparantie
- disproportionele verwerking
- onduidelijke selectiecriteria

Artikel 22

- besluitvorming mede gebaseerd op geautomatiseerde verwerking
- gebrek aan effectieve menselijke tussenkomst
- onvoldoende mogelijkheid tot betwisting

4.4 Jurisprudentie

Digital Rights Ireland

Massale en ongerichte gegevensverwerking zonder proportionaliteit is onverenigbaar met fundamentele rechten

Schrems I

Gebrek aan effectieve rechtsbescherming maakt een systeem onrechtmatig

Schrems II

Structurele tekortkomingen in bescherming maken een systeem ongeldig

4.5 EVRM

Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Artikel 6

- geen eerlijk en effectief proces

Artikel 8

- ingrijpende gevolgen voor privéleven en gezin

5. Onvoldoende rechtsherstel

De standaardcompensatie van €30.000 vormt geen effectief rechtsherstel:

- werkelijke schade vaak hoger
- immateriële schade onvoldoende gecompenseerd
- geen herstel van oorspronkelijke situatie
- procedures blijven langdurig en complex¹

6. Structureel karakter

De handelingen zijn:

- systematisch toegepast
- beleidsmatig gestuurd
- ondersteund door dataverwerking en risicoprofilering¹

Dit betreft een structureel probleem binnen de Nederlandse bestuurspraktijk.

7. Verzoek

De indiener verzoekt:

1. Onderzoek door de Tweede Kamer der Staten-Generaal
2. Beoordeling door de Nationale ombudsman met betrekking tot behoorlijk bestuur
3. Onderzoek door de Autoriteit Persoonsgegevens met betrekking tot mogelijke schendingen van de GDPR
4. Vaststelling van structurele schendingen van fundamentele rechten

8. Parallele indiening

Deze klacht wordt parallel ingediend bij relevante Europese instanties, waaronder:

- Europees Parlement
- Europese Commissie
- Hof van Justitie van de Europese Unie

9. Slotverklaring

De toeslagenaffaire vormt een systematische schending van fundamentele rechten binnen de Europese Unie.

Het geboden herstelmechanisme voldoet niet aan de eisen van effectiviteit, proportionaliteit en rechtsbescherming onder het Unierecht.

Voetnoten

1. Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag, “Ongekend Onrecht”

<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2020D50030>

2. RadarAdvies – Project toeslagenaffaire gedupeerden buitenland

<https://www.radaradvies.nl/op-de-radar/projectleiding-toeslagenaffaire-gedupeerden-buitenland>

3. Rijksoverheid – Gedupeerden in het buitenland

<https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2023/11/16/meer-gedupeerde-ouders-in-het-buitenland-komen-in-aanmerking-voor-ondersteuning>